

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 011282 עברית	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1" data-bbox="792 1300 1321 1606"> <tr> <td colspan="4">שנה السنة</td> <td colspan="4">חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="4">מועד موعد</td> <td colspan="4"></td> </tr> <tr> <td colspan="4">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="4">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="4">رقم الهوية</td> <td colspan="4">رقم المدرسة</td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة				חודש الشهر				מועד موعد								מס' תעודת הזהות				סמל ביה"ס				رقم الهوية				رقم المدرسة				מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה السنة				חודש الشهر																														
מועד موعد																																		
מס' תעודת הזהות				סמל ביה"ס																														
رقم الهوية				رقم المدرسة																														

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תש"ף, 2020
מספר השאלון: 11282
נספח: מאמרים

הוראות לנבחן

/המשך מעבר לדף/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

קרא את המאמרים 1-2 שבנספח המצורף, וענה על השאלות בפרקים שלפניך.
הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

פרק ראשון — הבנת הנקרא (70 נקודות)

בפרק זה ענה על כל השאלות 1-12.

1. במאמר 1 נטען כי אין די בחוק כדי להגן על החברה מפני פרסום לא ראוי.
הבא שני נימוקים ממאמר 1 לטענה זו. (6 נקודות)

2. א. במאמר 1 פרופסור אסא כשר טוען שמלבד החוק, יש גם חשיבות לאתיקה בהגנה על הציבור מפני פרסום לא ראוי.
בפסקה האחרונה של מאמר 1 מוצגת דרך נוספת (מלבד החוק וכללי האתיקה) להתמודדות עם פרסום לא ראוי. ציין מהי הדרך הזאת, והסבר במה היא שונה משתי הדרכים האחרות. (6 נקודות)

- ב. לאיזו מדרכי ההתמודדות עם פרסום לא ראוי המוצגות במאמר 1 אפשר לשייך את האמנה המוצגת במאמר 2? נמק את קביעתך. (5 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

3. במאמר 1 נכתב: "משרד הפרסום שיצר את הפרסומת ודאי ידע שהוא מציג מסר אלים".

(שורות 6-7)

על פי מאמר 1, מדוע החליט משרד הפרסום לשדר את הפרסומת, ומהו הנזק שנגרם מהחלטה

זו? (6 נקודות)

4. אחד מן הכללים האתיים המוצג בשני הטקסטים הוא לא להטעות את הציבור.

הבא מאחד המאמרים דוגמה להטעיית הציבור, והסבר כיצד הטעיית הציבור באה לידי ביטוי

בדוגמה שהבאת. (6 נקודות)

5. על פי מאמר 1, הקף את המשפט שהנאמר בו נכון. (4 נקודות)

- שלא כמו בפרסום המיועד למבוגרים, כשמדובר בפרסום לילדים החוק מגן עליהם בצורה המיטבית.
- שלא כמו בפרסום המיועד למבוגרים, כשמדובר בפרסום לילדים החוק אינו מגן עליהם בצורה המיטבית.
- כמו בפרסום למבוגרים, גם כשמדובר בפרסום לילדים אין די בהגנה של החוק.
- כמו בפרסום למבוגרים, כשמדובר בפרסום לילדים אין החוק מגן עליהם כלל.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

6. במאמר 1 מובאים ציטוטים.

הסבר כיצד השימוש בציטוטים מחזק את עמדתה של כותבת המאמר. (4 נקודות)

7. במאמר 2 מוצגת האמנה לפרסום אחראי והוגן לבני נוער.

על פי מאמר 2, הסבר מדוע נדרשה כתיבת אמנה לפרסום אחראי והוגן דווקא לבני הנוער.

(5 נקודות)

8. לפניך הכותרת של מאמר 2.

בעולם הנוער אין מבוגר אחראי. האחריות היא של המפרסם והפרסומאי

כותרת זו בנויה משני משפטים. מהו הקשר הלוגי שבין שני המשפטים?

הקף את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- ויתור והסתייגות
- תכלית
- השוואה
- סיבה ותוצאה

9. לפניך משפט ובו מילה מודגשת.

"הקמפיין השלילי הוא דוגמה למשהו שהוא רַוּחַ מאוד, אבל פסול לגמרי" (מאמר 1, שורה 37).

איזו מבין המילים שלפניך אינה יכולה להחליף את המילה רווח המודגשת במשפט?

הקף אותה. (4 נקודות)

שכיח, נפוץ, נדיר, תדיר

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

10. לפניך משפט ממאמר 2, ובו שתי מילים מודגשות.

"נקבע כי בפרסומת לא ייכלל מסר שעלול להטעות בני נוער במישרין או בעקיפין"

(שורות 22-23).

באיזה זוג מזוגות המילים המודגשות במשפטים שלפניך יש אותו יחס כמו בין המילים

מישרין, עקיפין? **הקף** אותו. (4 נקודות)

(1) "שיטת הפרסום המוכרת והנפוצה הנקראת קמפיין שלילי" (מאמר 1, שורה 27).

(2) "עד שיתגבשו נורמות וכללים חדשים" (מאמר 1, שורה 59).

(3) "בימינו, כשהפרסומות נוכחות בכל מקום, באופן גלוי וסמוי, בתקשורת וברשתות

החברתיות" (מאמר 1, שורות 15-16).

(4) "תכנים ומסרים לא ראויים" (מאמר 1, שורה 17).

11. לפניך משפט ממאמר 2 ובו מופיע הביטוי **תגמול הולם**.

"אחד הנושאים שעלה בדיון שנערך עם הצעירים הוא **תגמול הולם**" (מאמר 2, שורות 26-27).

איזה מצמדי המילים שלפניך מבטא את משמעות הביטוי במאמר? **הקף** אותו. (4 נקודות)

(1) עונש ראוי

(2) תמורה הוגנת

(3) פיצוי גבוה

(4) קנס פסול

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

12. א. "הרשתות החברתיות פייסבוק, יוטיוב, אינסטגרם ודומיהן נהפכו ל**כר נרחב** לפעילויות בתחום השיווק" (מאמר 2, שורות 10-11).

מהי משמעות הביטוי **כר נרחב** במשפט זה? **הקף** את התשובה הנכונה. (4 נקודות)
חלקה גדולה, שטח מסוכן, סביבה מאפשרת, אזור מוגדר

ב. "האמנה היא **פרי עבודה** משותפת של יו"ר הוועדה לזכויות הילד, איגודי השיווק והפרסום ונציגי מועצת התלמידים הארצית" (מאמר 2, שורות 2-3).

לפניך כמה צירופי סמיכות שבהם הנסמך הוא המילה **פרי**.
פרי עט, פרי מעללים, פרי הדמיון, פרי מחקר, פרי הדר
(1) **הקף** את הצירוף שבו משמעות המילה "פרי" שונה ממשמעותה בצירופים האחרים.
(4 נקודות)

(2) מהי המשמעות המשותפת למילה "פרי" בשאר הצירופים?
(4 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

פרק שני — הבעה בכתב (30 נקודות)

בחר באחד מן הנושאים 13-14, וכתוב עליו מאמר בהיקף של 200-300 מילים לפי ההוראות. תוכל לכתוב טיוטה בעמודים 12-13.

13. בעת צפייה בפרסומות בטלוויזיה קשה שלא לשים לב כי בתקופה האחרונה יש יותר ויותר פרסומות שמשתתפים בהן ילדים ובני נוער. לעיתים קרובות אף נראים בהן ילדים שמגלמים תפקידים של מבוגרים. כתוב מאמר טיעון, ובו דון בשאלה אם יש לאפשר לילדים צעירים ולבני נוער להשתתף בפרסומות. נמק את דברייך ובסס אותם על דוגמאות.

או

14. לשון החוק קובעת כי "לא ישדר בעל זיכיון תשדיר פרסומת שאיננו בעברית או בערבית ובלשון תקנית ורהוטה, אלא אם כן מדובר בלשון הנהוגה בדיבור או בעגה [סלנג] והשימוש קשור עניינית לתוכן הפרסומת".

כתוב מאמר טיעון, ובו הבע את דעתך בנוגע לאופי הלשון הראויה בעיניך בפרסומת — באיזו מידה הלשון בפרסומת צריכה להיות תקנית ורהוטה, ובאיזו מידה אפשר לשלב בפרסומת לשון דיבור או עגה. נמק את דברייך ובסס אותם על דוגמאות.

[illegible]

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

[illegible]

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 11282 + נספח

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتجّاح، مجلس الطّالاب والشّبيبة القطري"

נספח: מאמרים
לשאלון עברית: הבנה, הבעה ולשון
11282, קיץ תש"ף

לפניך שני מאמרים.

קרא אותם וענה על השאלות בשאלון המחברת המצורף.

מאמר 1

ונעבור לפרסומות הוגנות יותר

מאת יעל אלנתן

בקיץ האחרון סערו הרשתות החברתיות בישראל בגלל פרסומת למותג אופנה ידוע, שהציגה גילויי אלימות בוטים: בפרסומת נראתה אישה נוהגת במכוניתה במהירות בלב המדבר ועוצרת לתדלק. כשהיא פותחת את תא המטען, רואים שכלואה בו בחורה צעירה כשהיא כפותה. הפרסומת הציתה גל של מחאות ותלונות של אזרחים וארגונים. בעקבות זאת הורתה הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו⁽¹⁾ להפסיק את שידור הפרסומת עד שיוסרו ממנה הסצנות האלימות. משרד הפרסום שיצר את הפרסומת ודאי ידע שהוא מציג מסר אלים, אולם הוא בחר לשדר את הפרסומת משום שידע שמכיוון שהצופים מוצפים בגירויים רבים בטלוויזיה, רק סצנה אלימה יכולה למשוך את תשומת ליבם של הצופים לכמה שניות, ובשניות אלה הם יחשפו גם למותג האופנה. במילים אחרות, הצורך של בעל המותג להגדיל את רווחיו באמצעות החשיפה לפרסומת פגע בציבור ובערכיו.

במקרה הזה החוק הוא שהגן עלינו, הציבור. מאחר שחברת הפרסום הפרה באופן ברור את הכללים שנקבעו בחוק, קבעה הרשות השנייה שהפרסומת הזאת לא תשודר עוד. אך אין זה תמיד כך. ראשית, יש לא מעט מקרים "אפורים", שאין התייחסות אליהם בחוק ולכן רשויות האכיפה אינן יכולות להתערב בהם. אולם מקרים אלה בהחלט מעלים דילמות מוסריות. שנית, בימינו, כשהפרסומות נוכחות בכל מקום, באופן גלוי וסמוי, בתקשורת וברשתות החברתיות, אי אפשר לצפות שרק החוק יגן עלינו תמיד מפני שידור פרסומות שיש בהן תכנים ומסרים לא ראויים. הציבור הרחב, החברות והמפרסמים צריכים גם הם להגדיר מה מותר ומה אסור בפרסום.

"החוק הוא רק דרך אחת לברר מה נחשב 'בסדר' או 'לא בסדר' ", מסביר פרופסור אָסָא פֶּשֶׁר, מומחה לאתיקה⁽²⁾. "החוק קובע סף שמתחתיו מוגדרים רק המעשים החמורים, שבגללם אפשר להיכנס לכלא", מסביר כשר, "אולם החברה זקוקה לשכבת הגנה נוספת שתהיה מעל אותו הסף, הגנה זו היא האתיקה. האתיקה עוסקת בהגדרת מה ראוי ומה מוסרי. כללי האתיקה אינם מוגדרים בחוק, והם נובעים מתוך הסכמה רחבה בציבור וערכים משותפים. מי שעובר על כללי האתיקה אינו נענש מטעם רשויות החוק, אלא הדרך שבה הציבור נוהג בו גורמת לו לשנות את דרכיו".

אחד מכללי האתיקה, שלדעת פרופסור כשר יש לשמור עליו, הוא שאין להטעות את הציבור. כשר מתנגד לשיטת הפרסום המוכרת והנפוצה הנקראת "קמפיין"⁽³⁾ שלילי,

* מעובד על פי אלנתן, י' (29/3/2019). ונעבור לפרסומות הוגנות יותר. מתוך האתר **דבר העובדים בארץ ישראל**, אוחרז מ-davar1.co.il.

(1) הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו – רשות ציבורית המפקחת על שידורים מסחריים בישראל. בין מטרותיה לצמצם תכנים פוגעניים ולהבטיח שהשידורים יהיו מגוונים ואיכותיים.

(2) אתיקה – תחום בפילוסופיה שבו דנים בשאלה מה הם מעשים ראויים ומוסריים בחברה. לעיתים גופים שונים מעלים על הכתב כללים אתיים הרלוונטיים לפעילותם.

(3) קמפיין – בעברית: מסע פרסום. /המשך בעמוד 3/

שמתמקדת בהשמצת המתחרים. "לדוגמה, בקניית מחשב מְסַפְרִים לי כמה המחשבים האחרים גרועים. אומנם זו לא עבירה על החוק, אך זו אינה התנהגות אתית. חברות צריכות להתנהג בצורה אתית ולא להשתמש בקמפיין שלילי, כי באופן טבעי הוא מטעה: קמפיין שלילי מראה שהמתחרים אינם טובים, אבל אינו אומר דבר על המוצרים של החברה שהוא מפרסם. הוא מטעה אותנו וגורם לנו לחשוב שהחברה שהוא מפרסם שונה מן המתחרים, אך למעשה אנחנו לא יודעים זאת".

בהקשר הזה פרופסור כשר מתייחס גם לקמפיינים השליליים במערכות בחירות. "אומנם זה לא שיווק לשם תמורה כספית אלא לשם שכנוע בבחירות, אבל הנורמות והכללים של האתיקה חלים גם על קמפיין בחירות, וצריך לעשות זאת בצורה ראויה. הקמפיין השלילי הוא דוגמה למשהו שהוא רוֹחַ מאוד, אבל פסול לגמרי. אם אתה משתמש רק בקמפיין שלילי נגד מישהו אחר ורק מנסה לשכנע שליריב שלך אין כישורים מתאימים ודעותיו אינן נכונות, זאת לא הוכחה שהכישורים שלך טובים ודעותיך נכונות". כלל נוסף שפרופסור כשר דורש מן המפרסמים לנהוג על פיו הוא אחריות כלפי הציבור, כלומר רגישות להשפעה שיכולה להיות לפרסומת על הציבור. "המפרסם הישראלי מנסה להתחכם ולעיתים קרובות עושה זאת באמצעות זלזול במשהו חשוב", הוא אומר. "יש סדרת פרסומות לחברת ביטוח מסוימת המציגה מורה לנהיגה שמזלזל בחוקי התנועה. בעיניי זה בזוי ואינו משקף אזרחות טובה".

על השאלה אם הוא באמת מאמין שפרסום ללא הטיות או מניפולציות כאלה יכול להתקיים, משיב פרופסור כשר: "אני חושב שזה אפשרי. אפשר להציג מוצרים כפי שהם בצורה שאינה מטעה, אינה מסתירה דבר ואינה מבליטה הבלטת יתר תכונה מסוימת. אתה רוצה לפרסם טיולים באיטליה? תראה מקומות מעניינים באיטליה. ויש לא מעט פרסומות שהן בסדר גמור".

אם המבוגרים לא תמיד מצליחים להבחין במניפולציה בפרסום שמטרתה לעודד צריכה, הרי לילדים כמעט אין יכולת כזאת. היועצת המשפטית של הרשות להגנת הצרכן, עורכת הדין חנה וינשטוק טירי, אומרת שאומנם יש שורת חוקים ברורים שמטרתם להגן על הילדים, כמו איסור לעודד בפרסומת קטינים לצרוך אלכוהול ותרופות, להשתתף בהגרלות ובהימורים ועוד, אבל יש תחומים שבהם לא תמיד ברור אם הפרסום הוא לגיטימי. אחת הדוגמאות שווינשטוק טירי מביאה היא התופעה שבה חברות מסחריות מאתרות באינסטגרם צעירים שהם "מובילים חברתיים" ומשלמות להם כסף כדי שיצטלמו עם המוצר שלהן ויעלו את התמונה לחשבון האינסטגרם שלהם. "זה לא לגיטימי בעיניי, משום שלא בטוח שהצרכן הקטין יודע שהוא צופה בפרסומת".

עד שיתגבשו נורמות וכללים חדשים, מציעה ד"ר טלי תאני הררי, חוקרת מן המרכז האקדמי פֶּרֶס, שבמערכת החינוך ילמדו את הילדים כיצד יש לצפות בפרסומות צפייה ביקורתית. הררי מוסיפה: "אנשי החינוך צריכים ללמד את הילדים מה אפשר לקחת מן הפרסומת ומהי הביקורת שצריכה להיות עליה".

מאמר 2**בעולם הנוער אין מבוגר אחראי. האחריות היא של המפרסם והפרסומאי**

מאת ענת בייך-לובוביץ'

- בתום תהליך שנמשך יותר משנה הושקה היום אמנה לפרסום אחראי והוגן לבני נוער. האמנה היא פרי עבודה משותפת של יו"ר הוועדה לזכויות הילד, איגודי השיווק והפרסום ונציגי מועצת התלמידים הארצית. מטרת האמנה היא להביא למודעות של אנשי השיווק והפרסום את המורכבות שבפנייה לנוער ואת האחריות שמונחת על כתפיהם בפנייתם לקהל זה. באמנה זו אנשי הפרסום והשיווק מתחייבים לפעול בהתאם לכללים מנחים שנוסחו בקפידה ועוסקים בעניינים כמו אחריות למסרים והוגנות בתשלום.
- הרעיון לגבש אמנה כזו עלה בעקבות ביקורת שנמתחה על קהילת המשווקים בנוגע לאופן שבו הם מנצלים, לכאורה, את הצעירים. העידן הדיגיטלי והרשתות החברתיות פתחו עבור המפרסמים אפשרויות כמעט בלתי מוגבלות לפנות לבני נוער באופן ישיר ולהניע אותם לפעולה. הרשתות החברתיות פייסבוק, יוטיוב, אינסטגרם ודומיהן הפכו לכר נרחב לפעילויות בתחום השיווק, אך שלא כמו באמצעי התקשורת המסורתיים – בעולם הרשתות החברתיות אין פיקוח.
- כך למשל במסגרת החינוך לצרכנות נציגי הבנקים מקבלים דריסת רגל בבתי ספר. במפגשים האלה נציגי הבנקים מציעים לבני הנוער מתנות ופרסים מפתים תמורת פעילויות שהופכות אותם לשגרירי מותג, מעין יצגנים (פרזנטורים) ללא שכר, למשל הם מתבקשים לשתף תמונות או סרטונים של עצמם משתמשים במותג. בסופו של דבר מבין בני הנוער היצגנים מי שמצליח לקבל את המספר הרב ביותר של "לייקים" או מגיע למספר צופים גבוה, זוכה בפרס.
- ריבוי השיתופים מן הסוג הזה גרם לוועדה לזכויות הילד לערוך בכנסת בחודש יוני 2016 דיון שהוקדש כולו לנושא "גבולות הפרסום והשיווק המסחריים בקרב בני נוער". בסופו של דבר גובשה אמנה שאחד הסעיפים בה עוסק באי-הטעיה ובשקיפות, בכל הנוגע לפרסום המיועד לבני הנוער. בסעיף זה נקבע כי בפרסומת לא ייכלל מסר שעלול להטעות בני נוער במישרין או בעקיפין. משמעות הדבר היא שבפרסומת המכוונת לקטינים, המפרסם לא ינצל לרעה את חוסר ניסיונם ואת תמימותם של הקטינים, והפרסומת תתאים לרמת הידע, התחכום והבגרות שלהם. נוסף לכך נקבע כי בפרסום תכנים שיווקיים לבני הנוער יצוין באופן ברור ובשקיפות כי אלה תכנים שיווקיים. אחד הנושאים שעלה בדיון שנערך עם הצעירים הוא תגמול הולם, ולכן האמנה קובעת כי "הפרסומאים והמפרסמים יתגמלו את בני הנוער המשתתפים בפרסומות תגמול הולם וראוי בהתאם להגדרות שכר הנוער במשק".

* מעובד על פי בייך-לובוביץ', ע' (11 בספטמבר 2017). "בעולם הנוער אין מבוגר אחראי. זו אחריות המפרסם והפרסומאי".

- 30 עוד נקבע באמנה כי בפרסומות לבני נוער ייעשה מאמץ לקדם ערכים כמו ידידות, נדיבות, יושרה, צדק וכבוד לזולת. האמנה גם מתייחסת לשימוש בשפה ראויה בפנייה לנוער. נקבע כי שפת הפרסומות תהיה תקינה. השפה שבני הנוער מדברים בה והשימוש בעגה (בסלנג) יכולים לבוא לידי ביטוי בפרסומות, אולם לא יובאו בהן דברי נאצה וניבולי פה. קשה שלא להיות חשדן מעט לנוכח הפער בין הכוונות הטובות של מגבשי האמנה לבין הציניות שלעיתים מאפיינת מפרסמים ופרסומאים. עם זאת לדברי תלמה בירו, 35 מנכ"לית איגוד השיווק, הפרסומאים והחברות המפרסמות כבר מבינים שיש להם מחויבות לשמור על ערכים מסוימים בשיווק ולהקפיד שהפרסום לילדים ולבני הנוער יהיה הוגן ואחראי. להערכתה, הטמעת עקרונות האמנה בפרסומות לא תהיה מלאכה קשה מדי, משום שכולם מכירים היום בצורך הרב בפרסום אמין, ערכי ושוויוני לבני הנוער ולצעירים. 40